కోతి

తోషి బజానా... తోషి బజానా... మియా తోషీ బజానా...

బాజా బజానా... బాజా బజానా... మియా బాజా బజానా...

యాదయ్య పాడిన పల్లవినే తిప్పి తిప్పి పాడుతున్నాడు డోలక్ వాయిస్తున్నాడు. 'తాషా'ని 'తోషీ'ని చేసి పాడటం అతని కలవాటు.

జనానికి ఆ పదాల అర్థం పట్టలేదు. పాటే పట్టలేదు.

అందరి చూపులూ కోతుల మీదే వున్నాయి.

మూడు కోతులు దిమ్మలమీద కూర్చొని పాటకు అనుకూలంగా తలలూపుతూ భజన చేస్తున్నాయి. శివప్ప చిన్న తప్పెట వాయిస్తూ అభినయిస్తూంటే జనానికి చూడముచ్చటగా వుంది.

ఎన్ని అభినయాలు చేస్తున్నా శివప్ప చూపులన్నీ నేలమీదకి వున్నాయి. అప్పుడప్పుడు కంటికేదో కన్పిస్తే చటుక్కున వెళ్లి ఆ పదార్థాన్ని ముందు కాలితో తీసుకుని నోట్లో పెట్టుకుని వస్తున్నాడు. అది కనిపెట్టి కొందరు పిల్లలు తినే పదార్థాలు చేతిలో పెట్టుకుని శివప్పను వుడికిస్తున్నారు. మరికొందరు అతని ముందుకు విసిరేస్తున్నారు.

శివప్ప మగకోతి. యాదయ్య మూడు ఆట కోతుల్లో ముఖ్యమైనది. ఆ కోతి యాదయ్య జీవనోపాధి. జనానికి స్టార్ ఎట్రాక్షన్!

మూడు కోతుల మెళ్ళో తాళ్ళున్నాయి. ఆ తాళ్ళ అవతలి కొసలు యాదయ్య చేతిలో వున్నాయి. ఆ తాళ్ళను వదలితే మూడు కోతులు వెళ్ళ గలిగినంత మేరకు జనం గుండ్రంగా మూగి వున్నారు. మధ్య మధ్యజనం ఉత్సాహం పట్టలేక ముందుకు తోసుకు వస్తున్నారు. అప్పుడు యాదయ్య కోతుల తాళ్ళను చివరి దాకా వదిలేస్తున్నాడు. కోతులు దగ్గరికి రాగానే జనం కేరింతలు కొడ్తూ వెనక్కి జరుగుతున్నారు.

యాదయ్యకు వోటు హక్కుంది. కానీ వోటు మొహం చూచి ఎరగడతను. ఎందుకంటే వోట్ల పండగ ఎప్పుడొస్తుందో ఎప్పుడు పోతుందో అతనికి తెలియదు. ఆ సమయంలో అతనెక్కడుంటాడో అతనికే తెలియదు. కోతి ఆటకు ఎక్కడ గిరాకీ వుంటే అక్కడ తిరుగుతుంటాడు. కులాలు మతాలు ఎప్పుడో కానీ గుర్తుకు రావు అతనికి. ఆకలి ముందు అవి అల్ప విషయాలుగా కన్పిస్తాయతనికి.

అతని ప్రదర్శనకు జనానికేం లోటుండదు. ఎందుచేతనంటే ప్రదర్శనకు ప్రదర్శనకు వీధిమారుస్తాడు. సెంటర్ మారుస్తాడు. ఎక్కువ డబ్బులు దొరికిన్నాడు పండుగ, దొరకన్నాడు పస్తు. అది యాదయ్యకు మామూలే. వో సీసా కల్లో సారాయో తాగి కడుపునిండా తిని పడుకున్న రొజులన్ని యాదయ్యకు పండుగలే. కాని అలాంటి రోజుల్ని వేళ్ళమీద లెక్కించవచ్చు.

యాదయ్య పాట ఆగింది. డోలక్ శబ్దం కూడా ఆగింది.

"శివప్పా ఇట్టా రారా" యాదయ్య పిల్చేడు.

రానన్నట్లు తలూపేడు శివప్ప. యాదయ్య బెదిరిస్తే తనూ బెదిరించాడు. చివరికి దగ్గరికి కొచ్చాడు.

"శివప్పా నువ్వు సిన్మాలు సూత్తావా?"

చూస్తానన్నట్లు తలూపేడు శివప్ప.

"యాకటీర్లల్లో నీకెవరంటే యిట్టం? కిట్ట, సోబన్‌బాబు,నాగేస్వర్రావు, ఎన్టీ రామోరావు'

మొదటి ముగ్గుర్నీ కాదని తలూపిన శివప్ప ఎన్టీ అనగానే ఇష్టం అన్నట్లు అభినయించాడు.

"అయ్యా యీడికి యన్టీ రామోరోవు యిట్టమండీ. ఎందుకురా అంతిట్టం?"

శివప్ప రామారావులా డాన్సు చేశాడు. ఇంకో కోతిని డేన్సు చెయ్యమన్నట్లు లాగేడు.

"జయమాలా. నీ అదరుట్టం పండిందే. రామారోవుగోరు నీతో డేన్స్ సేత్తాడంట. నువ్వెవరివి? జయమాలినివా? సిలుకు సిమితవా?.

జయమాల ఆడకోతి పేరు, జయమాలినిలా వూగనారంభించింది.

"ఎన్టీ రామోరోవు, జయమాలిని డేన్సు సేత్తన్నారు. బాబులూ సూడండి."

అంతా చూచి ఆనందంగా చప్పట్లు కొట్టేరు.

"యిప్పుడు ఎన్టీవోరు అమ్‌జాద్‌ఖాన్‌తో ఫైటింగ్ సేత్తారు"

మూడో కోతికి వో కర్ర, శివప్ప కర్ర యిచ్చాడు యాదయ్య. వాటితో కర్ర యుద్ధం కాసేపు, కర్రలను తుపాకిలనుకొని యుద్ధం కాస్సేపు చేశారిద్దరు.

"తోషీ బజానా... తోషీ బజానా... మియా తోషీ బజానా"

ప్రదర్శనలో ఆఖరి ఘట్టం జయమాల పెళ్లి.

పెద్ద రాజకుమారుడిలా ఫోజుపెట్టి దిమ్మమీద కూర్చున్నాడు శివప్ప. పెళ్ళి కూతుర్‌లా సిగ్గుపడుతూ వచ్చింది జయమాల.

"ఒరేయ్ శివప్పా. నీ పెళ్ళాం వచ్చింది! సిగ్గుపడ్తోంది. కాస్త దాని వైపు సూసి పలకరించరా"

శివప్ప జయమాల వైపు తిరిగి ఏమేమో అభినయాలు చేసేడు. 'ఛూ' అని ఉమ్మేసేడు. జయమాల కళ్ళు తుడుచుకుంది.

"ఒరేయ్ శివప్పా అడకూతుర్ని అట్లా ఏడిపిత్తావ్. నీకేం రోగం వచ్చిందిరా? మామగారిని పిలవమన్నావేందిరా?"

మూడో కోతి మామగారి వేషం కట్టింది. అల్లుడిని బ్రతిమలాడింది- కూతుర్ని ఏలుకోనని శివప్ప అలిగేడు. హఠం చేసేడు. అంతటితో వూరుకోలేదు. హఠాత్తుగా లేచి

జయమాలను పట్టుకొని ధమ ధమా అని చావ చితకబాదేడు.

"సూసేరా బాబూ - ఆడి అన్నేయం? జయమాలను పెళ్ళిగాకముందు ఎపుడో రగుడీ ఎదవ పేమించాడంట! ఆడిదగ్గరికి పొమ్మంటున్నాడు దాన్ని. మీరన్నా న్నాయం సెప్పండి బాబూ..."

"ఆడెవుడో పెళ్ళికిముందు వొట్టినే ప్రేమించాడా? లేక జయమాలను సెరిచాడా? జయమాల మంచిదయితే దాన్నెందుకు ఎల్లగొడ్తాడు?" ఎవరో ప్రేక్షకుడు శివప్పను సపోర్ట్‌చేస్తూ అన్నాడు.

"సెడిందనే అనుకొందాం. ఆ యిసయం పెళ్ళికిముందు శివప్పకు తెలియదా?' మరెవరో అడిగాడు.

"ఏరా శివప్పా! పెళ్ళికి ముందు నీ పెళ్ళాం సెడిపోయిందని నీకు తెల్వదా?"

తెల్సునన్నట్లు తలూపేడు శివప్ప.

"అయితే ఎందుకు సేసుకొన్నావ్? పెద్ద మగాడినయినట్లు ఫోజులేస్తున్నావ్? సెడిందాన్ని సేసుకొన్నావ్. యిప్పుడు ఏలుకోనంటావ్?"

ఉన్నట్లుండి శివప్ప లేచాడు. ఏంచేస్తాడో? ఉత్కంఠ.

యాదయ్య పక్కనున్న కర్ర తీసుకొన్నాడు శివప్ప. దాంతో బదబదా బాదసాగేడు - జయమాలను కాదు, మామగారిని.

శివప్ప ఏదో చెప్పి మళ్ళీ మామగారిని బదబదా బాదసాగేడు.

"మామగారు కట్టనం యిత్తాననేసర్కి ఆసెపడి సెడిందని తెల్సినా దాన్ని కట్టుకొన్నాట్ట! యిప్పుడు మామగారు కట్టం యియ్యలేదంట! పెళ్ళాం సెడిందని కాదు ఆడి కోపం, కట్టం డబ్బులియ్యలేదని. సాల్లేరా, ముసలాడిని సంపకు" శివప్ప చేతిలో కర్ర లాక్కొన్నాడు యాదయ్య.

ఈలోగా జయమాల పౌరుషంగా తలెత్తి ఏదో అంది.

"ఒరేయ్ శివప్పా! నీ కొంప కూలిందిరోయ్. నీ పెళ్ళాం ఆ రౌడీవోడి దగ్గరికే ఎల్తుందిట! నీకన్నా వాడే నయంట!"

అలా అంటూండగానే శివప్ప డ్యూయల్ రోల్‌లో వచ్చాడు - మీసాలు మెలేస్తూ, పెద్దగా రౌడీలాగా నవ్వుతూ జయమాలను అమాంతం ఎత్తుకొని వెళ్ళిపోయాడు.

"శివప్పా...శివప్పా!" యాదయ్య శివప్పను పిల్చేడు.

"ఇంకెక్కడి శివప్పండీ! ఈపాటికి అతను అత్తె సేసుకుని..."

"లేదులేదు" అన్నట్లు శివప్ప ప్రత్యక్ష్యమ్మాడు. అతడి చేతిలో సీసా వుంది. సీసా పైకెత్తి పట్టుకొని తాగసాగేడు.

డోలక్ గట్టిగా మోగింది.

"బాబులూ! ఇప్పుడు సూసిన కతకు మీరేం పేరు పెడ్తారు?"

"జయమాల లేసిపోయింది"

ప్రేక్షకుల్లో ఎవరో అన్న మాటకు జనమంతా చప్పట్లు కొట్టేరు. చప్పట్లు కొడ్తూనే శివప్ప చేతులు చాచి జనం చుట్టూ తిరగసాగేడు. జనం ఎవరిదోవన వాళ్ళు వెళ్ళిపోసాగేరు.

✡ ✡ ✡

ఆ రోజు సంపాదనగా వచ్చిన చిల్లరనంతా లెక్కిస్తున్నాడు యాదయ్య.

"అయ్యా! రాముడుగోడు నాలుగురోజులు గడువిచ్చిండు. ఆపైన యిక నా కోసం ఆగడంట!" కళ్ళల్లో నీళ్ళు నింపుకొని అంది కోటీశ్వరి.

కోటీశ్వరి యాదయ్య కూతురు. ఎప్పటినుంచో రాముడిమీద మోజుపడింది. మనసిచ్చింది. మనువాడాలనుకొంది.

రామయ్య మంచివాడు. కష్టించి పని చేసే శక్తి వున్నవాడు. అల్లరి చిల్లర తిరుగుళ్ళు లేనివాడు. కుటుంబబాధ్యతలు తెల్సినవాడు.

"కోటిని సేసుకోటానికి నాకేం అబ్బెంతరం లేదు మామా, నాకిట్టమే, అయితే డబ్బుఅవసరముంది. నాకిప్పుడు డబ్బుంటేకానీ నా బాద్దెతలు తీరవు. బాద్దెతలు తీర్తేగాని నేను పెళ్ళి సేసుకోను. పిల్లతోబాటు డబ్బిత్తానని సాలా మంది వత్తన్నారు. నాకు అళ్ళిత్తాన్న డబ్బు నువ్విత్తే కొటినే సేసుకొంటా" తెగేసి వున్నమాట చెప్పాడు రాముడు.

యాదయ్యదగ్గర డబ్బు లేదు. కానీ రాముడిని చేసుకొంటే కోటి సుఖపడ్తుంది. కొంచెం గడువిస్తే ఆ మాత్రం డబ్బు తాను కూడ బెట్టలేడా?

రాముడు గడువిచ్చాడు. పొడిగిస్తూ పోతూనే వున్నాడు. యాదయ్య కష్టపడ్తూనే వున్నాడు. కానీ డబ్బు కూడుతేనా?

లెక్క పూర్తయింది. నాలుగురోజులు కాదు. నాలుగు నెలలైనా రాముడికివ్వాల్సినంత డబ్బు పోగు కాదు. అప్పటికీ తను మాడుతున్నాడు. కూతుర్ని మాడుస్తున్నాడు. కానీ ఆదాయం పెరగందే? పైసా...పైసా...ఎన్ని పైసాలవుతే వో రూపాయి...

ఛీఛీ...వెధవ పైసా బతుకు!

"మామా... కోతుల్ని ఆడించి పొట్టే నింపుకోలేవ్ మావా, కట్టం యిచ్చి కూతురుకు పెళ్ళేం సేత్తవ్? నీ కూతుర్ని నేను కొంటాను. అమ్మేయరాదూ?"

సింహాచలం గుర్తుకొచ్చాడు యాదయ్యకు.

సింహాచలం కూడా యాదయ్యలాగే కోతుల్ని ఆడించేవాడు మొదట్లో. ఆ తర్వాత ఎలుగు బంటి నొకదాన్ని పట్టేడు. అదీ అచ్చిరాక చిలక జోస్యాలు చెప్తున్నాడు చివరికి...

పోనీ సింహాచలానికి కోటినిచ్చి చేస్తే?

"ఆడొట్టి రగుడీ ఎదవయ్యా. రాముడు సెప్పిండు. బోకరు పని సేత్తాడంట! అంటే ఏటనుకున్నావ్? నీ దగ్గర నన్ను కొని మారు బేరానికి మరెవరికో అమ్మేత్తాడన్నమాట! మాయదారి ఎదవ. కిల్లాడి ఎదవ...థూ"

అటు గొయ్యి-యిటు నుయ్యి. ఏం చెయ్యటం?

ఆలోచనలతోనే తెల్లవారింది. కోతుల్ని తీసుకొని ఆటకు బయల్దేరలేకపోయాడు శరీరమంతా నీరసంగా వుంది.

వీపు గోకినట్లయి ఉలిక్కిపడ్డాడు యాదయ్య. శివప్ప యజమానికి డ్యూటీ గుర్తు చేసే మార్గం అది.

కానీ యాదయ్యకు అప్పటికీ డ్యూటీ పట్ల మనసు పోలేదు. ఎన్ని ఆటలు ఆడి ఏం లాభం? కూతురి పెళ్ళికి డబ్బు కూడబెట్టలేడు. జయమాల వచ్చి శివప్ప పక్కచేరింది అప్పుడే.

'జయమాల లేచిపోయింది' కథలో తను ఎన్ని మలుపుల్ని సృష్టించాడు. - భర్త కాదన్న జయమాల జీవితానికి ఎంత తేలిగ్గా పరిష్కారాన్ని కనుక్కొన్నాడు తాను! కానీ కోటి జీవితంలో అలాంటి మలుపులు వస్తే తను భరించగలడా?

చేసుకున్న మొగుడుని జయమాల కాదంటే జనం ఆనందించారు. రౌడీతో లేచిపోతే వుత్సాహంతో చప్పట్లు కొట్టారు.

కానీ కోటి ఆపని చేస్తే తను సహించగలడా? జనం తన మొహాన వుమ్మేయరూ?

కోటి జీవితం యదార్థం. పచ్చి వాస్తవం.

జయమాల జీవితం కల్పితం, కేవలం వూహ

యిద్దరూ తనకి కావల్సిన వాళ్ళే అయినా తన దృక్పధంలో ఈ వ్యత్యాసాలేమిటి?

అలా ఆలోచిస్తున్న యాదయ్య తన గుడిసె ముందు కారు ఆగడం గమనించాడు. ఆ కారులో నుంచి ఓ తెల్లబట్టల వ్యక్తి దిగేడు. యాదయ్యను గురించి వాకబు చేస్తున్నాడు.

యాదయ్య బంతిలా లేచాడు. ఆశ..... వుత్సాహం...

యజమానిలో మార్పుని గుర్తించి శివప్ప, జయమాలలు చెంగున యాదయ్య మెడ మీదకి ఎగిరి చెరో వైపు కూర్చున్నాయి.

"అయ్యబాబూ. కోతుల యాదయ్యని నేనేనండీ" అన్నాడు కారు దగ్గరికొచ్చి యాదయ్య.

ఆ ప్రాంతంలోని ఓ గ్రామంలో సినిమా షూటింగ్ జరుగుతోంది. ఆ సినిమా ప్రొడ్యూసర్ చాలా చిత్రమైన వ్యక్తి. తెలివిగలవాడే. అన్ని శాఖల్లోను అనుభవం వుంది. తను పూర్తిగా చెయ్యడు. తన ప్రమేయం లేకుండా యితరులని చేయనివ్వడు. తను శాంతిగా వుండడు. ఇతరులు శాంతిగా వుంటే భరించలేడు. వొట్టి మూడీ.

ఆ సినిమాలో కోతి వున్న ఓ దృశ్యం వుంది. హీరో హీరోయిన్లు దేవాలయం నుంచి మాట్లాడుకొంటూ వస్తూంటే హీరోయిన్ చేతిలో కొబ్బరి చిప్ప ప్రసాదాన్ని కోతి లాక్కువెళ్ళి గోపురం ఎక్కి కూర్చుంటుంది. హీరోయిన్ సెంటిమెంట్ దెబ్బతింది. కన్నీళ్ళు పెట్టుకుంది.

అది చూచి భరించలేని హీరో గోపురం ఎక్కి కోతిచేతిలో కొబ్బరిచిప్పను తీసుకురావటం ఆ దృశ్యం ...

ఆ సీనుని అలాగే తియ్యాలంటే శిక్షణ పొందిన కోతిని మద్రాసు నుంచి తీసుకురావాలి. ఎందుకొచ్చిన దండుగ, సీను మార్చిరాయిస్తే సరిపోలా? మద్రాసులోనే అలా నిర్ణయం జరిగింది. అంచేత కోతి విషయం ప్రొడక్షన్ మేనేజర్ పట్టించుకోలేదు. ప్రొడ్యూసర్ సీనుమార్చి రాయించడం మర్చిపోయాడు.

హీరోహీరోయిన్లు యిద్దరూ కలసి వుండేసీన్లు రేపు సాయంకాలంతో పూర్తవుతాయి. ఆ తర్వాత ఎవరిదోవన వారు వచ్చిపోతుంటారు. నిన్న సాయంకాలం ఆ సీను విషయం అందరికీ గుర్తుకొచ్చింది.

ఆ సీనుని మార్చడానికి అందరూ కల్సి తలలు పగలగొట్టుకొన్నారు కాసేపు. మార్గం కన్పించలేదు. కోతిలేకుండా ఎఫెక్ట్ రావాలి. ఎలా? కోతితోనైనా సరే తియ్యాలి- హీరో హిరోయిన్లు ఇద్దరూ వుండగానే.

కోతి...కోతి...

ప్రొడ్యూసర్ కల్లుతాగి నిప్పుతొక్కిన కోతి అయ్యాడు. ప్రొడక్షన్ మేనేజర్ మీద మండిపడ్డాడు.

"రేపు మధ్యాహ్నం ఆ సీన్ షూటింగ్ చెయ్యాలి. ఉదయం ఎనిమిది గంటలకల్లా సీనుకు వుపయోగపడే కోతి నా ఎదురుగ్గా వుండాలి. లేక పోతే ..."

ఉద్యోగం ఊడుతుంది. యివ్వాల్సిన డబ్బు యివ్వడు.తనకి వ్యతిరేకంగా ఫీల్డులో ప్రచారం .జరుగుతుంది.

ప్రొడక్షన్ మేనేజర్ రాత్రంతా తిరిగి తిరిగి తెల్లారేసరికి యాదయ్యను పట్టుకొన్నాడు.

కారులో ప్రయాణం- కమ్మటి ఫలహారాలు?? కడుపునిండా భోజనం... ఈ సినిమా వాళ్ళు ఎంత మంచోళ్ళు? ఇప్పుడే ఇలా వుంటే తన శివప్ప ఆటల్ని చూచాక యింకా ఎన్ని మర్యాదలు చేస్తారో, ఈ దెబ్బతో తన దరిద్రం తీరుతుంది. రాముడు కోరిన డబ్బు, కోటి కోరుకున్న మొగుడు .... ఎంత అదృష్టం?

"ఒరేయ్ యాదయ్యా! కోతిచేత రిహార్సల్స్ చేయించుకోమంటే అలా పడుకున్నావేంది? అదుగో ఆ గుళ్ళోనే షూటింగ్. కోతి ఏం చెయ్యాలో అదంతా చెప్పింది గుర్తుందిగా! కోతి బ్రహ్మాండంగా చేయాలి. తెల్సిందా, వెళ్ళు వెళ్ళు..."

కోతి చెయ్యాల్సిన పనేమిటో యాదయ్య ఎప్పుడో గ్రహించేసేడు. డాన్సులు, ఫైటింగ్‌లు చెయ్యగలిగిన శివయ్యకు కొబ్బరిచిప్ప తీసుకుని గుడిగోపురం ఎక్కడం వోలెక్కా? పక్కా?

అతను కోతుల్తో గుడికి చేరిన కాస్సేపటికి యూనిట్ మొత్తం ఆ గుడికి చేరింది.

కారు దిగిన దగ్గర్నుంచి ప్రొడ్యూసర్ హడావుడి చేయసాగాడు.

ఆ జనాన్ని, వారి వేషాల్ని, అట్టహాసాల్ని, డాబుదర్జాల్ని చూచి యాదయ్యే బెదిరిపోయాడు. అసహజమైన వింత ప్రపంచంలో వున్నట్లనిపించింది. కోతులు భయపడ్డాయి. బెరుకుగా జనాన్ని చూస్తూ యాదయ్య వెనక నక్కేయి.

"కోతి...కోతి... సెట్రెడీ..." ప్రొడ్యూసర్ అరిచాడు.

శివప్పను తీసుకుని యాదయ్య భయపడ్తూ అతని దగ్గరికి వెళ్ళేడు.

కోతి ఏం చేయాల్సింది చెప్పేడు డైరెక్టర్.

"చెయ్యగలదా నీ కోతి" ప్రొడ్యూసర్ అడిగేడు.

"ఆయ. ఫైటింగ్‌లు డేన్సులు కూడా సేత్తుందండీ..."

ప్రొడ్యూసర్ "ఊ" అంటూ కసిరేడు. యాదయ్యతోపాటు శివప్ప కూడా వణికిపోయాడు.

షాట్‌కు అంతా రెడీ అయిపోయింది. "యాక్షన్" అన్నాడు డైరెక్టర్.

కెమెరా స్టార్టయింది.ప్రొడక్షన్ మేనేజర్ యాదయ్యను చేత్తో పొడిచాడు. యాదయ్య శివప్పను వదిలేడు. అందరికళ్లూ శివప్పపైనే.

శివప్ప హీరోయిన్ చేతిలో కొబ్బరిచిప్పను చూచాడు. దాన్ని లాక్కోవాలి అని తెల్సు. కానీ యిచ్చింది తీసుకోవడం తప్ప లాక్కోవటం తెలీదే? ఆ సహజ గుణాన్ని మర్చిపోయిందే తను? పైగా భయం. వాళ్ళు గొప్పవాళ్ళు. లాక్కుంటే ఏమనుకుంటారో...

"శివప్పా. ఆయమ్మ చేతిలో కొబ్బరిసిప్పను లాక్కోరా. లాక్కోరా . సూత్తా నిలబడ్డావేంది? లాక్కోరా.. " గుండెలు పగిలేలా అరుస్తున్నాడు యాదయ్య.

కానీ అతనికి తెలీదు- తాను తన భుక్తి కోసం, కోతి సహజస్వభావాన్ని చంపేసేనని- తాను నేర్పిన ఫీట్స్‌ని చేయగల యంత్రంగా ఆ కోతి మారిందని.

కట్... అన్నాడు ప్రొడ్యూసర్ కోపంగా

"ఏరా? యిదేం కోతిరా వెధవా. మనుష్యుల్తో పాటు కోతులు కూడా యిలా ఫిలిమ్ తినటం మొదలుపెడ్తే నా నెత్తిన చెంగే యింక."

యాదయ్య ప్రొడ్యూసర్‌ని బతిమాలాడి మరో అవకాశం సంపాదించాడు. శివప్పను అవతలకి తీసుకెళ్ళి లాలించాడు. బ్రతిమలాడేడు, బెదిరించాడు.

"శివప్పా. నీపున్నె ముంటుంది. కొబ్బరిసిప్పకాత్తా ఎత్తుకెళ్ళి ఆ గోపురం మీద కూర్చోరా నాయనా. కోటికి పెల్లవుతుంది. నీక్కల్లుపోయిస్తా. యీసారి సేత్తావు కదూ? సేయక పోతే సూస్కో... యిక నీ మొగం సూడను. ఆ-"

ఈసారి హీరోయిన్ చేతిలో నుంచి భయపడ్తూ భయపడ్తూ కొబ్బరిచిప్ప లాక్కొన్నాడు శివప్ప. లాక్కోగానే చంగున ఎగురుకుంటూ వెళ్ళి గోపురం ఎక్కి కూర్చోలేదు. అయినా కెమెరా ఆగలేదు.

"హమ్మయ్య" యాదయ్య నిట్టూర్చాడు.

హీరో కష్టపడి గోపురం ఎక్కుతున్నాడు. అతడు తనని సమీపిస్తూంటే కోతి కోపంగా అరవాలి. అతడిని భయపెట్టాలి. కానీ హీరో సమీపిస్తూంటే శివప్ప భయపడ్డాడు. ఆ భయంలో కొబ్బరిచిప్ప శివప్ప చెయ్యి జారి క్రిందపడింది.

"కట్.." డైరెక్టర్ అరిచాడు.

"క్లోజ్ దిసీన్. ఫిలిమ్ వేస్ట్, టైమ్ వేస్ట్. నాన్సెన్స్" ప్రొడ్యూసర్ చిరాకుపడ్డాడు.

కొబ్బరిచిప్పను మళ్ళీ తీసుకురావడానికి క్రిందకి దిగుతున్న కోతి కాలు ఎందులోనో యిరుక్కుంది. బాధగా అరిచింది.

క్షణంలో సినిమా జనం కారులో అదృశ్యమయ్యారు. యాదయ్య కళ్ళల్లో నీళ్ళు తిరిగేయి. కోపం, బాధ, ఆవేశం! కుంటుకుంటూ దీనంగా దగ్గరికొచ్చాడు శివప్ప. జోలెలో కఱ్ఱ తీసేడు యాదయ్య. వొళ్లు మరిచేడు. మరుక్షణంలో శివప్ప ఆక్రందనలతో దేవాలయం మోగిపోయింది.!

☆ ☆ ☆

యాదయ్య కాళ్ళీడ్చుకుంటూ నడుస్తూంటే శవం నీరసంగా కదిలిపోతున్నట్లుంది. నడవలేక నడవలేక కుంటుతూ అతికష్టం మీద నడుస్తున్నాడు శివప్ప. వారి వెనుక రెండుకోతులు దిగాలుపడి నేలచూపులు చూస్తూ నడుస్తున్నాయి.

శ్మశానంలో అప్పుడే శవదహనం చేసి వస్తున్న వారిలా వున్నారంతా-

వెళ్ళేటప్పుడు - కారు. ఆశ, ఆనందం -

తిరిగి వచ్చేటప్పుడు - నడక. నిరాశ, నిస్సత్తువ, దుఃఖం... ఎంత మోసం? తన పని పోయింది. సంపాదనపోయింది. అవసరం కొద్దీ తీసుకెళ్ళి అదితీరంగానే విసిరికొట్టేరు వాళ్ళు. తిండి పెట్టకపోతే పోయిరి, తిట్టినా బాగుండేదిగా? అసలు పలకరించే నాథుడేడి అక్కడ? వొక్క పైసా యివ్వలేదు. పని చేయించుకొన్నందుకు కాకపోతే మానె! తన స్థితికి జాలి తల్చి అన్నా యివ్వవొచ్చే? ఊహు...

పైకి పటారం లోనలొటారం మనుష్యులు! ఆ గొప్పోళ్ళకన్నా ఆటచూచి పైసా ధర్మం చేసే జనం ఎంత గొప్పోళ్ళు? ఛీఛీ...అదంతా వో పాపిష్టికల. మర్చిపోదామంటే... మనసు వూరుకోదే?

యిల్లు దగ్గర పడ్తోంది. భయం. సర్వాన్ని కోల్పోయిన దిగులు...

కోటి ఏం చేస్తున్నదో! తన కోసం ఎదురుచూచి చూచి...

సింహాచలం గుర్తుకొచ్చాడు. జయమాల కథ గుర్తుకొచ్చింది.

అమ్మో! తన కోటి బ్రతుకు అలా కాకూడదు.

శివప్ప నడవలేక నేల గూలేడు. చెట్ల మీద సంచారం చేయాల్సిన వానరానికి ఏం గతిపట్టింది?

శివప్ప నిస్సహాయంగా యజమానివైపు చూచాడు. యాదయ్య గుండెలోనుంచి దుఃఖం ఎగదన్ను కొచ్చింది.

"నడవలేవా శివప్పా" రెండు చేతుల్తో కోతిని దగ్గరకి తీసుకున్నాడు యాదయ్య. "ఆల్లేదో పగలబొడుత్తారనుకొని నిన్ను కట్టబెట్టేరా? అసెకు బోయాను. ఆల్లను కొట్టలేక నీ కాళ్లు యిరగ్గొట్టేను. నా నడుం యిరగ్గొట్టుకున్నాను. అస్సలు నీదేం తప్పు లేదురా శివప్పా. నా కూటి కోసం నిన్నట్టా తయారు సేయటం నాది తప్పు. నన్ను సెమించరా. ఎల్దాంపద'

శివప్పను మెడ మీద కెక్కించుకొని మెల్లగా యిల్లు చేరేడు యాదయ్య. యింట్లో కోటీశ్వరి లేదు. వో మూల డోలక్, తప్పెట...కోతుల్ని ఆడించే పరికరాలు...

"నీ కూతురు నీ కోసం ఎదురు సూసి నిన్ననే ఎల్లిందయ్యా. రావుడు ఎవర్నో సేసుకొంటానని కబురు సేసిండంట. సింహాసెలం గాడితో ఎల్తన్నానని సెప్పమంది నీ కూతురు" పక్కయింటి అవ్వ చెప్పింది.

శివప్పను కిందికి దించి నీరసంగా నేల మీద కూలబడ్డాడు యాదయ్య. అతనికి ఏడవ్వాలనిపించింది. ఏడుపు రాలేదు. పెద్దగా నవ్వాలనిపించింది. నవ్వు రాలేదు.

"ఒరేయ్ శివప్పా! జయమాల లేసిపోయింది. కూటి కోసంనేనల్లిన కత అది. ఇప్పుడు కోటి లేసిపోయింది. నేనల్లినకతను యినీ యినీ... నా సేతకానితనాన్ని సూసీసూసీ...కోటి జయమాల కతను నిజం సేసింది. హహహ..." నవ్వుతూ అరిచేడు. అరుస్తూ నవ్వేడు. నవ్వినవ్వి ఏడ్డాడు. ఏడ్చి ఏడ్చి నీరసంతో శివప్పను కౌగలించుకొన్నాడు.

శివప్ప ఉలకలేదు, పలకలేదు.

మనిషి కోతిలో ఐక్యం అయ్యాడు.

దిగాలు పడి చూస్తున్న మిగతా రెండు కోతుల మెళ్ళలోని తాళ్ళ అవతలి కొసలు యాదయ్య గుప్పిటలోనుంచి విడవడ్డాయి. స్వేచ్ఛ...విముక్తి.

కానీ...

ఆ రెండు కోతులూ ఎటు పోవాలో, ఏం చేయాలో తోచనట్లు అలా నిలబడిపోయాయి.

ఉన్నట్లుండి డోలక్ శబ్దం విన్పించింది.

తాషా-తప్పిట-మోగింది.

తోషి బజానా...బాజా బజానా...మియా...తోషీ బజానా...

పాడటానికి మనిషేడీ?

ఆంధ్రభూమి వార పత్రిక 23-2-84